64. 57

ΜΥΡΙΑ ΟΣΑ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΟΙΚΙΛΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἔτος Α' — Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαρτίου 1887 — Ἀριθ. 8

ΥΓΙΕΙΝΗ

ΠΕΡΙ ΕΛΩΝ

Ὀλίγαι τῇ ἀληθείᾳ χῶραι τῆς ὑφηλίου, εἰσὶν ἐντελῶς ἀπηλλαγμέναι τῆς ὀλεθρίου ἐπιρροῆς τοῦ ἐλαίου μιάσματος καὶ ἐκεῖ δὲ ὅπου ὁ πολιτισμὸς εἰσήχθη δὲν ἠδυνήθη εἰσέτι ἡ ὑγιεινὴ νὰ ἐπιβληθῇ ἀρκούντως πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἐπιβλαβῶν αὐτοῦ ἀποτελεσμάτων. Παρ' ἡμῖν, ὅπου δυστυχῶς τὸ ἐλαῖον μίασμα δεσπόζει ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἡ δὲ ὑγιεινὴ οὐχὶ κἂν νὰ ἐπιβληθῇ ἀπεπειράθη, ἀλλ' οὔτε καὶ ν' ἀναμιχθῇ ἐπεχείρησέ ποτε, ὡς λίαν παρηγκωνισμένη δυστυχῶς καὶ ἄσημος. δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπον ἂν παρείχομεν ὑγιεινά τινα παραγγέλματα εἰς τοὺς ἐξ ἀνάγκης κατοικοῦντας ἐλώδεις τόπους καὶ τοὺς οἰκειοθελῶς ἐν Φαλήρῳ ἐγείραντας μεγαλοπρεπῆ μέγαρα ἐν μέσῳ τῶν ἑλῶν, τῶν μυστηριωδῶν τούτων ἐργαστηρίων τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, ὡς ἀποκαλεῖ αὐτὰ ὁ Levy, καὶ ἅτινα χρησιμεύουσι ταὐτοχρόνως, ὡς ἡ κοιτὶς καὶ ὁ τάφος τοσούτων ἀπειραρίθμων ζωϊκῶν καὶ φυτικῶν ὀργανισμῶν, οὓς ἐγκλείουσιν ἐν ἑαυτοῖς.

Αἱ ἀναθυμιάσεις τῶν ἑλῶν εἰσὶν ἰδίως ἐπιβλαβεῖς περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου καὶ ἐν καιρῷ νυκτὸς, ὀφείλουσιν ὅθεν οἱ κάτοικοι ἑλωδῶν τόπων ὅπως ἀποφεύγωσι μετὰ προσοχῆς τὴν ὑγρασίαν καὶ τὴν δρόσον τῆς νυκτὸς καὶ τῆς πρωΐας, νὰ κλείωσι δὲ τὰ παράθυρα τῆς οἰκίας αὐτῶν τὴν ἑσπέραν καὶ ἀνοίγωσιν αὐτὰ μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου. Τὰ ἐνδύματα αὐτῶν ἔστωσαν θερμὰ, ἰδίως τὴν ἑσπέραν καὶ ἐξ ὑφάσματος μὴ ὑγρομετρικοῦ καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην τὰ μάλλινα ἐνδύματα εἰσὶ τὰ μᾶλλον προτιμητέα. Ἡ καθαριότης τοῦ σώματος συνιστᾶται θερμῶς, τὰ λουτρὰ εἰσὶ λίαν ὠφέλιμα καὶ δύνανται ν' ἀντιταχθῶσι κατὰ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ μιάσματος. Ἡ τροφὴ αὐτῶν ἔστω ἐλαφρὰ καὶ θρεπτικὴ, ἡ μετρία χρῆσις τοῦ οἴνου ὡς καὶ τοῦ καφὲ συνιστᾶται ἐπίσης. Τὸ πόσιμον ὕδωρ δέον νὰ ἦναι καθαρὸν καὶ πηγαῖον, ἡ χρῆσις τοῦ φρεατείου ὕδατος τῶν ἑλωδῶν μερῶν εἶνε λίαν βλαβερά. Ὁ ὕπνος ἔστω ἐπαρκὴς καὶ οὐδέποτε ἐν ὑπαίθρῳ. Ἐν περιπτώσει δὲ ὅπου συχνάκις αἰσθάνηταί τις τὰς ἐκ τοῦ ἐλαίου μιάσματος ἐνοχλήσεις, ὀφείλει πάραυτα νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ μέρος ἐκεῖνο.

Αἱ οἰκίαι τῶν κατοικούντων ἑλώδη μέρη δέον νὰ σιν ὅσον τὸ δυνατὸν ἐπὶ ὑψώματος καὶ ἐναντίον τῆς διευθύνσεως τῶν συνήθων ἐκ τοῦ μέρους τῶν ἑλῶν πνεόντων ἀνέμων, ἂν ὅμως τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀδύνατον τότε δύνανται νὰ προφυλάξωσι τὰς οἰκίας αὐτῶν ἐκ τῶν ἀνέμων τούτων διὰ δενδροφυτειῶν.

Αἱ σφοδραὶ καὶ πκρατεταμέναι συγκινήσεις, αἱ διάφοροι ἀφορμαὶ αἱ ἐξαντλοῦσαι τὸν ὀργανισμὸν, ἀποφευκτέαι ὅσον τὸ δυνατὸν, ὡς εὐνοοῦσαι τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ἐλαίου μιάσματος.

Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἑλώδους τόπους δέον ν' ἄρχωνται τοῦ ἔργου αὐτῶν μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, νὰ παύωσι δὲ τὴν ἐργασίαν αὐτῶν πρὸ τῆς δύσεως του, αἱ μόναι δὲ κατάλληλοι ἐποχαὶ δι' ἐργασίας εἰς ἑλώδεις τόπους, εἰσὶ τὸ τέλος τσῦ χειμῶνος καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀνοίξεως. Οἱ ἐρχόμενοι ἐξ ἄλλων μὴ ἑλωδῶν μερῶν ὅπως ἐγκατασταθῶσιν εἰς ἑλῶδες κλίμα ὀφείλουσι νὰ ἐγκαθίστανται εἰς ἐποχὴν τοιαύτην ὅπου τὸ ἑλῶδες τοῦτο μέρος εἶνε ὀλιγώτερον ἐπιδεκτικὸν πρὸς προσβολήν· οὕνω λοιπὸν, ἡ ἄνοιξις ἢ ὁ χειμὼν εἰσὶν αἱ μᾶλλον προσφορώτεραι ἐποχαὶ πρὸς ἐγκατάστασιν.

Τὰ αἴτια, ἅτινα εὐνοοῦσι τὴν ἐπενέργειαν τοῦ ἐλαίου μιάσματος ἐπὶ τῶν ἀτόμων εἰσὶν ἡ ἡλικία, τὸ φῦλον καὶ ἡ ἰδιοσυγκρασία. Ἐφ' ὅσον ἄτομόν τι εἶνε νέον τὴν ἡλικίαν ἐπὶ τοσοῦτόν ἐστιν ἐπιδεκτικὸν εἰς τὴν ἐπίρροιαν τοῦ μιάσματος. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ φῦλον εἶναι γενικῶς παραδεδεγμένον ὅτι αἱ γυναῖκες ἀνθίστανται κάλλιον εἰς τὰς ἀναθυμιάσεις τῶν ἑλῶν, ἴσως ὅμως τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὰς οἰκιακὰς αὐτῶν ἐνασχολήσεις συνεπείᾳ τῶν ὁποίων ἐκτίθενται ὀλιγώτερον τῶν ἀνδρῶν. Τὰ λυμφατικὰ καὶ ἐξησθενημένα ἄτομα ὑφίστανται ἐπίσης εὐκολώτερον τὴν ἐπίρροιαν τοῦ μιάσματος, ὡσαύτως καὶ οἱ ἐν ἀναρρώσει διατελοῦντες ἐξ ὁποιασδήποτε ἀσθενείας, ὡς καὶ οἱ ὑποστάντες ἤδη δικλείποντας πυρετούς. Ἐν γένει ἐφ' ὅσον ἡ ἐξωτερικὴ θερμοκρασία εἶνε ὑψωμένη ἐπὶ τοσοῦτον καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ μιάσματος εἶνε δρασταηριωτέρα καὶ εὐκολώτερον ἐπιφέρει τ' ἀποτελέσματα αὐτῆς.

Ἡ ἀκινησία ὡσαύτως τοῦ ἀέρος εὐνοεῖ μεγάλως τὴν ἐπενέργειαν τοῦ μιάσματος ὡς π. χ. τὸ τοιοῦτον συμβαίνει εἰς ἕλη περικυκλούμενα ὑπὸ λόφων ἢ τὰ κείμενα εἰς βεβαθυμένα μέρη. Τὸ ὕψος ἐπίσης τοῦ τόπου ἔχει μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ μιάσματος διότι εἶνε παρατηρημένον ὅτι τὰ μιάσματα δὲν ὑψοῦνται γενικῶς παρὰ εἰς ὡρισμένον τι ὕψος ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ· τὸ ὕψος τοῦτο δὲν εἶνε πλέον τῶν τεσσαράκοντα ἢ πεντήκοντα ποδῶν εἰς τὰ ψυχρὰ κλίματα καὶ ὀλίγον τι περισσότερον εἰς τὰ

θερμά. Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὕψους καὶ ἄλλα ἐμπόδια δύνανται ν' ἀντιταχθῶσι κατὰ τοῦ μιάσματος, οὕτω δένδρα καλῶς τοποθετημένα ἀπὸ τοῦ ἕλους μέχρι τῆς κατοικίας ἢ τοῖχοι ὑψηλοὶ δύνανται νὰ προφυλάξωσιν ἀπὸ τῆς ἐπιρροίας αὐτῶν.

Ὑπάρχουσιν ὅμως περιστάσεις, καθ' ἃς ἡ ἐπίρροια τοῦ ἑλείου μιάσματος ἐξασκεῖ τοσαύτην ὀλεθρίαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν κατοίκων, ὥστε ἀναπόφευκτος καθίσταται ἡ ἐντελὴς ἐξάλειψις τῶν ἑλῶν διὰ μιᾶς τῶν ὑπὸ τῆς δημοσίας ὑγιεινῆς προτεινομένων μεθόδων. Ἀλλ' ἐνταῦθα, ἂς μᾶς ἐπιτρέψῃ ὁ ἀναγνώστης νὰ σταματήσωμεν, διότι ἐπεμβαίνει πλέον ἡ δημοσία ὑγιεινή, ἥτις τοσοῦτον δυστυχῶς καθεύδει παρ' ἡμῖν, ὡς ἐν ἀρχῇ εἴπομεν, ὥστε κρίνομεν καὶ ἡμεῖς καλὸν νὰ μὴ ταράξωμεν τὸν γαλήνιον αὐτῆς ὕπνον!!

Οἱ κάτοικοι τῶν Ἑλωδῶν μερῶν λέγει ὁ Dupré, περιπίπτουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τοιαύτην ἀπάθειαν ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ὑγείαν αὐτῶν, ὥστε οὐδεμίαν προφύλαξιν λαμβάνουσι· πολλοὶ μάλιστα ἐξ αὐτῶν ἀρνοῦνται καὶ τὴν ὕπαρξιν τοῦ μιάσματος ἐν ᾧ ζῶσι, φθίνουσι δ' οὕτω σμικρὸν κατὰ σμικρὸν ὑπὸ τὴν ἐπίρροιαν τῶν ἀπειραρίθμων κακῶν, ἅτινα προξενεῖ αὐτοῖς ἡ ἑλώδης ἀτμοσφαῖρα, οὐδεμίαν ἀντιτάσσοντες ἀντίδρασιν καὶ οὐδὲν θέλοντες νὰ ζητήσωσι πρὸς βελτίωσιν τοῦ κακοῦ αὐτῶν. Νομίζομεν ὅτι ὁ Dupré καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς ἂν εἶχεν ὡς ὑπόδειγμα γράφων τὰ τοιαῦτα δὲν ἤθελε κάλλιον ἀπεικονίσει τὴν ἀκηδείαν ἡμῶν.

Γ. Φωκᾶς ἰατρός.

ΕΘΝΟΛΟΓΙΑ

Ο ΓΑΜΟΣ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΡΑΨΙ

Τὸ Κοράνιον ἐπιτρέπει τοῖς Μουσουλμάνοις νὰ νυμφεύωνται τέσσαρας γυναῖκας, παρεκτὸς ἀπροσδιορίστου ἀριθμοῦ σκλάβων· ἀλλὰ τὰ τέκνα τῶν σκλάβων τούτων ὑπάγονται εἰς τὴν αὐτὴν ἐξίσου μοῖραν, εἰς ἣν καὶ τὰ τῶν νομίμων γυναικῶν.

Ὁ σύζυγος δύναται αὐτοπροαιρέτως νὰ διαζεύξῃ τὴν σύζυγόν του, ὑποχρεούμενος νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν μετέπειτα τύχην της.

Ὑπὸ τοιούτους ὅρους, διά τε τὸν γάμον καὶ τὴν συνήθειαν τὴν ὁποίαν ἔχουσιν οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες νὰ νυμφεύωνται νεώτατοι, πᾶς τις κατανοεῖ ὅτι τὰ ἔθιμα εἶνε κατὰ πολὺ αὐστηρότερα τῶν ἐν Εὐρώπῃ.

Αἱ γυναῖκες ἐν τῇ Ἀνατολῇ αὐστηρότατα ἐπιτηροῦνται· ἀπαγορεύονται εἰς αὐτὰς αὐστηρῶς αἱ ἐπισκέψεις ἀνδρῶν καὶ ἡ ἔξοδος, χωρὶς νὰ ἔχωσι τὸ πρόσωπον κεκαλυμμένον, ἐξαιρέσει μόνον ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔνθα αὗται γενικῶς ἐξέρχονται συνοδευόμεναι.

Ἡ ἐξουσία τοῦ οἰκογενειάρχου, ὅσον ἀσθενὴς σήμερον παρὰ τοῖς δυτικοῖς λαοῖς, τοσοῦτον διετήρησεν ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἅπασαν τὴν ἰσχύν της. Αἱ σύζυγοι ὁμιλοῦσι μετὰ μεγίστου πρὸς τοὺς συζύγους των σεβασμοῦ, τὰ δὲ τέκνα των φυσικῶς τὸ αὐτὸ ἀκολουθοῦσι παράδειγμα.

Ὁ ἄγαμος βίος τόσον συχνὸς ἐν τῇ δύσει, τείνων δὲ κατὰ τὰς στατιστικὰς νὰ καταστῇ συνεχέστερος, εἶνε ὑπερβαλλόντως μισητὸς ὑπὸ τῶν Ἀράβων. Οἱ ἄνδρες ἐν γένει νυμφεύονται ἀπὸ ἡλικίας εἴκοσιν ἐτῶν, αἱ δὲ νεάνιδες ἀπὸ δέκα ἕως δώδεκα. Παρὰ τὴν νεαρὰν ταύτην ἡλικίαν αἱ γυναῖκες παρέχουσιν δείγματα, ὅτι γνωρίζουσι δηλ. τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν καλὴν διευθέτησιν τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ.

Ἐκτὸς τῆς ἀρχῆς τῆς πολυγαμίας, ὁ γάμος ἔχει προσέτι ἐν τῇ Ἀνατολῇ πολλὰς ἰδίας λεπτομερείας, αἵτινες τὸν διακρίνουσι καθ' ὁλοκληρίαν τοῦ τῶν Εὐρωπαίων. Παρὰ τοῖς πλείστοις Δυτικοῖς λαοῖς, ἡ γυνὴ ὑποχρεοῦται—τοὐλάχιστον παρὰ ταῖς εὐπόροις τάξεσιν—νὰ δίδῃ, ὑπὸ τὸ πρόσχημα προικός, ποσὸν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον οὐχὶ εὐκαταφρόνητον. Τοὐναντίον συμβαίνει παρὰ τοῖς Ἀνατολικοῖς. Οἱ σύζυγοι ὀφείλουν νὰ πληρώνωσιν εἰς τὴν οἰκογένειαν τῆς συζύγου των ποσὸν ὁριζόμενον ὑπὸ τῆς φορᾶς τῆς τύχης.

Ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένη περιουσία τῆς νυμφευομένης γυναικός, τοιαύτη ὁποία ἐκανονίσθη ὑπό τε τοῦ Κορανίου καὶ τῶν σχολιαστῶν του, εἶνε ἀσυγκρίτως μεγαλειτέρα ἐκείνης τῆς Εὐρωπαίας, διότι ὄχι μόνον λαμβάνει προῖκα, ἀλλ' εἰσέτι καρποῦται καὶ τῶν εἰς αὐτὴν ἀνηκόντων κτημάτων, μὴ ὑποχρεουμένη ποσῶς νὰ προκαταβάλῃ χρήματα, δι' ἔξοδα τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ χρησίμων ἐπίπλων. Διαζευχθεῖσα, ἀνάγκη νὰ λάβῃ ὅσα πρὸς τὸ ζῆν αὐτῆς ἐξαρκέσωσιν. Εἰς χηρείαν δὲ περιελθοῦσα, συντηρεῖται ἐκ τῶν κληροδοτηθέντων αὐτῇ ἐξόδων ἐπὶ ἓν ἔτος, καὶ ἀποταμιεύει ὡς κληρονομικὸν δικαίωμα μερίδα ἐκ τῶν κτημάτων τοῦ συζύγου της.

Ἡ γυνὴ ἐν γένει εἶνε σεβαστή, μετά τινος ἱπποτικῆς συμπεριφορᾶς. Οὐδεὶς ποτὲ θὰ τολμήσῃ νὰ ὑψώσῃ τὴν χεῖρα ἐπὶ γυναικὸς ἐν μέσῃ ὁδῷ· οὐδεὶς στρατιώτης μάλιστα, κατὰ τὴν ταραχὴν στάσεως, δὲν θὰ ριψοκινδυνεύσῃ νὰ κακοποιήσῃ τὴν ποταπωτέραν γυναῖκα τοῦ λαοῦ. Ὁ σύζυγος μεταχειρίζεται τὴν ἑαυτοῦ σύζυγον μετά τινος φιλοφρονήσεως· ἡ μήτηρ εἶνε τὸ ἀντικείμενον ἰδιαζούσης φιλοστοργίας. Δὲν ὑπάρχει τις ὁ τολμῶν νὰ διατάξῃ γυναῖκα νὰ ἐργασθῇ ὅπως τὸν ἀνακουφίσῃ κατά τι ἐκ τῆς ἐργασίας του. Ἐντεῦθεν ἕπεται ὅτι ὁ σύζυγος προικοδοτεῖ τὴν σύζυγον· αὕτη φέρει μόνον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ συζύγου της τὴν προῖκα καί τινας σκλάβας της. Ἐν περιπτώσει δ' ἀποπομπῆς αὐτῆς ἢ διαζεύξεως, ὁ σύζυγος ἐπιφορτίζεται νὰ δώσῃ εἰς τὴν γυναῖκα ὅσα τῇ ἀναγκαιοῦσι διὰ νὰ ζήσῃ ἀνέτως καὶ ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τὸν κωλύει νὰ τὴν κακομεταχειρίζηται, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἤθελε συνεπιφέρῃ τὸ δικαίωμα τοῦ χωρισμοῦ.

Ἡ μόνη ἀντίρρησις, ἣν ἠδύνατό τις νὰ κάμῃ διὰ τὴν πολυγαμίαν, ἤθελε συνεπιφέρῃ τὴν δυστυχίαν τῆς γυναικός. Τοῦτ' αὐτὸ ὑπεστήριζαν ἐπὶ πολὺν χρόνον, ἀλλ' ἡ ἀπόφανσις αὕτη εἶνε καθ' ὁλοκληρίαν ἐσφαλμένη καὶ ἅπαντες οἱ Εὐρωπαῖοι οἱ ἐπισκοπήσαντες ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς ἀνατολικοὺς εὑρέθησαν ἔχοντες τὴν αὐτὴν γνώμην ἐπὶ τῇ σκέψει ταύτῃ.

Αἱ Μουσουλμανίδες δὲν εἶνε ποσῶς ἀξιοκαταφρόνητοι καὶ ἐὰν δύνανται νὰ φανῶσι τοιαῦται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν εὐρωπαίων, οἵτινες ἀνεξαιρέτως, ἔχουσι τὴν στρεβλωτέραν ἰδέαν περὶ τοῦ βίου αὐτῶν, ὑπάρχουσι πολλοὶ οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ μεταλλάξωσιν καταγωγὴν μετ' αὐτῶν.

Χωρὶς νὰ θεωρῶνται δυστυχεῖς ἐν τῇ ἀπομονωτικῇ ζωῇ τὴν ὁποίαν ἀναγκαστικῶς διάγουσιν ἐν τῷ χαρεμίῳ, ἐν ᾧ αἱ πλεῖσται ἐγεννήθησαν, ἐν ᾧ ἐμεγαλύνθησαν, χωρὶς νὰ ὑποπτεύωσιν ὅτι ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ μεταξὺ τῶν ἄλλων προσώπων τοῦ γένους των, ἑτέρα διαμονὴ καὶ ἄλλη προτιμητέα ζωή, νομίζουσιν ὅτι δὲν εἶνε κόσμιον ἡ ἐλευθερία τὴν ὁποίαν αἱ Εὐρωπαῖαι ἔχουσιν.

Τὸ χαρέμιον ὑπῆρξε τὸ θέατρον τῶν παιδικῶν διασκεδάσεών των, τῆς πρώτης χαρᾶς των, τῶν πρώτων ἀσχολιῶν των. Ἡ ἕξις, λέγουσιν, εἶνε δευτέρα φύσις· καὶ ἡ ἐν τῷ χαρεμίῳ ζωὴ εἶνε, κατὰ τὸ λόγιον τοῦτο, ἡ φύσις διὰ τὰς νέας τῆς Ἀνατολῆς. Ἐπειδὴ εἶνε συνηθισμέναι νὰ κινῶνται εἰς κύκλον οὗτινος αὗται γνωρίζουσι τὰ ὅρια, δὲν ἐπέρχεται ποσῶς εἰς αὐτὰς ὁ λογισμὸς νὰ ὑπερπηδήσωσιν αὐτόν. Ὁπότε ἐπέρχεται ἡ τοῦ γάμου ἐποχή, μεταβαίνουσιν ἐκ τοῦ χαρεμίου τῆς μητρός των εἰς τὸ τοῦ συζύγου των· ἐν αὐτῷ περικυκλοῦνται ὑπὸ νέων ἡδονῶν καὶ ἡ καρδία των, ἥτις, χάριν τῆς καλῆς ἀνατροφῆς των, δὲν ἐπλήγη ὑπὸ ἀνησύχων καὶ ἐπικινδύνων παθῶν, βαδίζει πρὸς συνάντησιν τῆς εὐτυχίας ἣν προσφέρει εἰς αὐτὰς ἡ μέλλουσα ζωή των. Αἱ περιποιήσεις, ἃς ὁ σύζυγός των ὑπισχνεῖται εἰς αὐτάς, καθιστῶσι τελειοτέραν τὴν εὐτυχίαν ταύτην. Πᾶν ὅ,τι ἕκαστος μουσουλμάνος ἔχει δι' ὡραῖον καὶ πλούσιον, τὸ ἀφιεροῖ εἰς τὸ χαρεμιόν του· προτιμᾷ νὰ κοσμῇ πολυτελέστατα τὰ ἐνδιαιτήματα τῶν γυναικῶν του, ἀρεσκόμενος διὰ τὰ ἰδικά του σχετικῶς εἰς μετρίαν διακόσμησιν.

Πολὺ ἀνακριβῶς κρίνουσι τὰ χαρέμια τῆς Ἀνατολῆς, ἐν οἷς δὲν βλέπει τις εἰμὴ τόπους πολυτελεῖς ἔνθα ἀτυχεῖς δεσμώτριαι διέρχονται ἐν τῇ ὀκνηρίᾳ ἀθλίαν ζωὴν καταρώμεναι τὴν τύχην των.

Τὸ χαρέμιον, ἀπ' ἐναντίας, παρὰ τοῖς Ἄραψι θεωρεῖται ὡς ἱερόν. Μεταχειριζόμενον ὡς ἀπομονωτήριον, δεικνύει ὅτι τοῦτο εἶνε ἐντελῶς ἀπρόσιτον καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἱερὸν μέρος διὰ μουσουλμάνον· τοῦτο κατοικοῦσιν αἱ γυναῖκες του.

Ἐν τῷ χαρεμίῳ ἡ μόνη ἐνασχόλησις τῶν μουσουλμανίδων εἶνε, τίνι τρόπῳ νὰ θέλγωσι τὴν ζωὴν τοῦ συζύγου των καὶ νὰ ἀνατρέφωσι τὴν οἰκογένειάν των.

Ἐνῷ ἡ μία μεριμνᾷ περὶ τῶν τέκνων της καὶ τῆς διευθετήσεως τῆς οἰκοσκευῆς, ἑτέρα, νωχελῶς ἐπὶ διβανίου ἐξηπλωμένη, διὰ νὰ διασκεδάσῃ, καπνίζει ἐντὸς *ναργιλὲ* ἐπηργυρωμένου τὸ *γασίς*, οὗτινος τὰ ἀποτελέσματα τὴν μεταφέρουσι μετ' ὀλίγον ἐν μέσῳ τῶν νυμφῶν τοῦ θαυμασίου παραδείσου τοῦ Μωάμεθ, καὶ τοῦτο συχνότατα συμβαίνει, τὸν ξανθόχρουν καὶ ἀρωματικὸν τοῦτον καπνὸν τῆς Ἀνατολῆς, οὗτινος ἡ ἀναθυμίασις ἐκχέει δριμεῖαν εὐοσμίαν.

Ἐν τῇ χαριέσσῃ ἐκείνῃ ὥρᾳ τῆς ἀναπαύσεως, τῆς πνοῆς τῆς δρόσου καὶ τῶν ἀρωμάτων, ἐνδεδυμένη διὰ τῶν πλουσιωτέρων καὶ ὡραιοτέρων μεταξίνων ἐνδυμάτων, ἐρείδεται ἐπιχαρίτως ἐπὶ *σοφᾶ*, κεκαλυμμένου ὑπὸ ὑφάσματος πεποικιλμένου δι' ἀργύρου καὶ χρυσοῦ, ἐν τῇ Ἀνατολῇ μόνον κατασκευαζομένου.

Παραδοθεῖσα εἰς ἁπάσας τὰς φανταστικὰς ὀνειροπολήσεις, ἐγκαταλείπει μετ' οὐ πολὺ τὸν *ναργιλὲ* καὶ βυθίζεται εἰς γλυκὺν ρεμβασμόν.

Κρίνωμεν ἤδη ἑτέραν τινὰ γνώμην, ὑπὲρ τὸ δέον διαδοθεῖσαν, καθ' ἣν αἱ γυναῖκες τῆς Ἀνατολῆς εἰσὶν ἐντελῶς ἀγράμματοι· ἐξ αὐτῶν εἶνε πλειότερον πεπαιδευμέναι τοῦ πλείστου τῶν εὐρωπαίων γυναικῶν, αἱ τῆς ἀνωτέρας κοινωνικῆς τάξεως γυναῖκες.

Ἡ διδαχὴ καὶ ἡ μελέτη ἐν τοῖς χαρεμίοις εἶνε προσφιλεστάτη, καὶ ἀπαντᾷ τις συχνάκις τὰς κυρίας καὶ τὰς νεάνιδας νὰ ὁμιλῶσι καὶ νὰ γράφωσιν εὐχερῶς τὴν ἀραβικήν, τὴν γαλλικήν, τὴν ἀγγλικὴν καὶ τὴν τουρκικὴν γλῶσσαν. Πλειστάκις, ἐν αὐτοῖς μάλιστα τοῖς χαρεμίοις, ὁπότε γίνεται συνέλευσις πολλῶν ἀδιακρίτως μουσουλμάνων, ἡ συνδιάλεξις διεξάγεται γαλλιστί

Ἄλλως τε εἶνε προφανέστατον, ὅτι οἱ ὅροι τοῦ βίου τῶν γυναικῶν τῆς Ἀνατολῆς εἰς οὐδεμίαν ἐποχὴν ὑπῆρξαν πρόσκομμα εἰς τὴν διδασκαλίαν των, ἀφοῦ εἰς τὰς λαμπρὰς ἐποχὰς τοῦ ἀραβικοῦ πολιτισμοῦ, ὁ ἀριθμὸς τῶν πεφημισμένων γυναικῶν διὰ τὰς φιλολογικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς γνώσεις των ὑπῆρξε μέγιστος. Ἐκεῖνοι, οἵτινες ὡμίλησαν καὶ ἔγραψαν περὶ τῆς ἀμαθείας τῶν Ἀνατολικῶν γυναικῶν, ἔκριναν μόνον ἐπὶ τῶν ἐκ τῶν ἀπομεμακρυσμένων χωρῶν ἐλθουσῶν σκλάβων, αἵτινες ἐπωλήθησαν εἰς τὰ *παζάρια*, καὶ τὰς ὁποίας εὑρίσκει τις εἰς τὰ χαρέμια.

Ταὐτὸν ἐστὶν ὡσεὶ ἤθελέ τις κρίνει περὶ τῆς ἀνατροφῆς μεγάλης παρισινῆς κυρίας, παραβάλλων αὐτὴν πρὸς τὴν τῆς θαλαμηπόλου της.

(Κατὰ τὸ Γαλλικὸν)

Παῦλος Σ. Οἰκονόμος

ΦΛΩΡΕΝΤΙΝΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

(1878)

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΡΑ

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον)

Ἡ ἑπομένη νύξ, ἦτο ἡ νὺξ τῶν γάμων. Ἐν τῷ μυστηριώδει τούτῳ συνοικεσίῳ ὑπῆρχε διὰ τὸν Ἱππόλυτον βαθεῖα τις εὐτυχία. Βεβαίως θὰ ἠγαπᾶτο, ἀφοῦ ἡ Διανόρα χάριν αὐτοῦ ἐξετίθετο εἰς ἁπάσας τὰς συνεπείας παραπλησίας πράξεως· ἡ νεᾶνις εἶχε τὰ πάντα θυσιάσῃ εἰς τὸν Ἱππόλυτον, καὶ ὁ Ἱππόλυτος συνησθάνετο ὅτι ἦτο ὅλως ἕτοιμος νὰ θυσιάσῃ χάριν αὐτῆς τὴν ζωήν του. Ὁ νεαρὸς Βουονδελμόντης ἀνέμενε μετ' ἀνυπομονησίας τὴν νύκτα ταύτην, καθ' ἣν, ἐνῷ ὁ κόσμος σύμπας θὰ ἠγνόει τὴν εὐδαιμονίαν του, οὗτος θὰ ἦτο παραδεδομένος εἰς τὴν μακαριότητα τῶν ἀγγέλων. Ἅμα τῇ πρωΐᾳ ἠγόρασε σχοινίνην κλίμακα· δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐθεώρει καὶ ἠσπάζετο τὴν κλίμακα ταύτην, ἥτις τὸ ἑσπέρας ἔμελλε νὰ τὸν ὁδηγήσῃ εἰς τὸν Παράδεισον. Ἔπειτα τῆς νυκτὸς ἐπελθούσης, ἀνέμενε μεθ' ὑπερτάτης ἀνυπομονησίας νὰ ἠχήσῃ ἡ ἑνδεκάτη, ἥτις ἦτο ἡ συμπεφωνημένη ὥρα· τὴν ἑνδεκάτην καὶ τινα λεπτὰ ἡ Διανόρα ἔμελλε νἀνοίξῃ τὸ παράθυρόν της.

Ὁ Ἱππόλυτος διελθὼν τὴν *Παλαιὰν Γέφυραν*, εἰσεχώρησεν εἰς τὴν *ὁδὸν Βάρδη*. Ἡ ὁδὸς ἦτο σκοτεινὴ καὶ ἔρημος, οὐδεμία ψυχὴ ζῶσα ἐτάρασσε τὴν μοναξίαν αὐτῆς, μόνος δὲ ὁ θόρυβος τῶν βημάτων τοῦ Ἱππολύτου, ὅστις μόλις ἤγγιζε τὴν γῆν, ἠκούετο σχεδὸν ἀνεπαίσθητος ἐν τῇ σιγῇ τῆς νυκτός. Ὁ νεανίας ἀφίκετο ὑπὸ τὸ παράθυρον· καίτοι δὲ ἦλθε πρὸ τῆς ὥρας, ἡ Διανόρα ἀνέμενεν αὐτὸν ἀπὸ πολλοῦ τὸ μετάξινον νῆμα κατῆλθεν ἀμέσως τρέμον,

καὶ προδίδον οὕτω τὴν ταραχὴν τῆς κρατούσης αὐτό. Ὁ Ἱππόλυτος προσέδεσεν εἰς αὐτὸ τὴν κλίμακά του, ἡ δὲ Διανόρα ἐστερέωσεν αὐτὴν εἰς τὸ παράθυρον. Ἀλλά, μόλις ὁ Ἱππόλυτος εἶχε θέσῃ τὸν πόδα ἐπὶ τῆς πρώτης βαθμίδος, καὶ περίπολος πελεκυφόρων ἐφάνη. Βλέπουσα δὲ ἄνθρωπον ἑτοιμαζόμενον νὰ ὑπερπηδήσῃ παράθυρον, ἀνέκραξε :

— Τίς εἶ ;

Ὁ Ἱππόλυτος ἐπήδησεν εἰς τὴν γῆν, ἀπέσπασε μεθ' ὁρμῆς τὴν σχοινίνην κλίμακα ἐκ τοῦ καρφίου, εἰς τὸ ὁποῖον τὴν εἶχε προσδέσῃ, καὶ ἔφυγε πρὸς τὴν *Παλαιὰν Γέφυραν*. Δυστυχῶς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δρόμου συνήντησεν ἑτέραν περίπολον, ἀναγκάσασαν αὐτὸν νὰ τραπῇ πρὸς τὰ ὀπίσω· παρῆλθε τότε ὑπό τινα ἀψῖδα, ἀποτελοῦσαν μέρος τοῦ μεγάλου Βάρδη· ἀλλὰ καταληφθεὶς μεταξὺ δύο περιπόλων, προβαινουσῶν συγχρόνως πρὸς τὸ μέρος, ἐν ᾧ ἀπεκρύβη, ἀνεκαλύφθη καὶ συνελήφθη.

Ἡ Φλωρεντία τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν ἦτο ἡ Φλωρεντία τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος, ἥτις κατὰ τὰ ἑκατὸν ἔτη τῶν Μεδίκων εἶχε διαπλασθῇ ὑπὸ τὴν διαφθορὰν καὶ τὴν τυραννίαν· ἦτο ἡ ἀρχαία Φλωρεντία, ἁγνὴ καὶ αὐστηρά, ὡς ἡ Ρώμη κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Λουκρητῶν καὶ τῶν Κορνηλίων. Ὁ Ἱππόλυτος, ἀντὶ νὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερος, ὡς θὰ ἐγίνετο ἐπὶ Λαυρεντίου τοῦ ἐκ Μεδίκων ἢ τοῦ δουκὸς Ἀλεξάνδρου, ὡδηγήθη εἰς τὸν Διοικητήν, ὅπου ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ τί ἔκαμεν εἰς τὰς ὁδοὺς ἐν τοιαύτῃ προκεχωρηκυίᾳ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς καὶ πρὸς τίνα σκοπὸν εἶχε προμηθευθῇ τὴν σχοινίνην ἐκείνην κλίμακα, διὰ τῆς ὁποίας εἶδον αὐτὸν προσπαθοῦντα νὰ ἀναβῇ τὸ παράθυρον τοῦ μεγάρου Βάρδη. Ὁ Ἱππόλυτος ἀπεκρίθη ὅτι ὑπῆρχεν ἐν τῷ μεγάρῳ Βάρδη τεμάχιον Τιμίου Ξύλου, δωρηθέντος εἰς τοὺς προγόνους τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς οἰκογενείας ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Καρόλου τοῦ Μεγάλου.

Ἀποδίδων εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο περίαπτον τὴν ὑπεροχὴν τῶν Βάρδη ἐπὶ τῶν Βουονδελμόντη ἐν διαφόροις συμπλοκαῖς, ἐβεβαίωσεν ὅτι ἠθέλησε νὰ ἁρπάσῃ τὸ παλλάδιον τοῦτο.

— Λοιπὸν διὰ νὰ κλέψητε ἠθελήσατε νὰ εἰσχωρήσητε εἰς τὸ μέγαρον ; ἠρώτησεν ὁ Διοικητής.

— Ναί, ἀπεκρίθη ὁ Ἱππόλυτος, κλίνων τὴν κεφαλὴν εἰς σημεῖον διπλῆς ὁμολογίας.

— Εἶναι ἀδύνατον ! ἀνέκραξεν ὁ Διοικητής.

— Καὶ ὅμως ἀληθές, εἶπεν ὁ Ἱππόλυτος.

— Ἀλλ' ἠξεύρετε εἰς τί ἐκτίθεσθε διὰ τὴν ὁμολογίαν ταύτην ;

— Ναί, ἀπεκρίθη ὁ Ἱππόλυτος, μειδιῶν θλιβερῶς, ναί, τὸ ἠξεύρω· ἐν Φλωρεντίᾳ ἡ κλοπὴ τιμωρεῖται μὲ θάνατον.

— Καὶ ἐπιμένετε ;

— Ἐπιμένω.

— Ἀπαγάγετε τὸν κατηγορούμενον, εἶπεν ὁ ἄρχων.

Καὶ οἱ συλλαβόντες τὸν Ἱππόλυτον φύλακες ὡδήγησαν τὸν νεανίαν εἰς τὴν φυλακήν.

Ἡ ἐπὶ τῆς δίκης τοῦ Ἱππολύτου ἀνάκρισις διετάχθη ταχέως πρὸς μεγάλην ἔκπληξιν ὁλοκλήρου τῆς πόλεως· δὲν ἠδύναντο νὰ πιστεύσωσιν ὅτι ἀπὸ μιᾶς ἡμέρας εἰς ἄλλην ὁ ἀγαθὸς ἐκεῖνος καὶ εὐγενὴς νεανίας θὰ παρεσύρετο εἰς πρᾶξιν ἄτιμον· ἀλλ' ἐδέησε ταχέως οἱ δύσπιστοι νὰ ἀφήσωσιν τὴν δυσπιστίαν των, ὅτε, ἀρξαμένης τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου διαδικασίας, ὁ Ἱππόλυτος Βουονδελμόντης ἐπανέλαβεν ἐνώπιον ὅλων ὅ,τι εἶχεν εἴπῃ τῷ Διοικητῇ, ὅτι δηλαδὴ ἠθέλησε νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὸ μέγαρον Βάρδη ὅπως κλέψῃ τὸ πολύτιμον ἐκεῖνο τεμάχιον τοῦ Τιμίου Ξύλου.

Δὲν εἶχε παρέλθῃ πολὺς χρόνος, ἀφότου παρόμοιον γεγονὸς εἶχε συμβῇ ἐν Ρώμῃ· γυνή τις ὑπὸ αἰσθήματος πίστεως κακῶς ἐννοουμένης παρακινουμένη εἶχε κλέψῃ τὸ θαυματουργὸν Νήπιον τῆς ἐκκλησίας Ἀρατσέλη. Ἡ ἐπιθυμία νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν νίκην εἰς τὴν οἰκογένειάν του ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς εὔλογος ἀφορμὴ τῆς ἀποπείρας τοῦ Ἱππολύτου, πρὸ πάντων κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τοῦ φλογεροῦ μίσους καὶ τῆς βαθείας πίστεως.

Οὕτως ἤρξαντο πιστεύοντες ἐν Φλωρεντίᾳ ὅτι τῳόντι ὁ Ἱππόλυτος Βουονδελμόντης εἶχεν ἀποπειραθῇ τὴν κλοπὴν ταύτην. Ἐπειδὴ δέ, ἀντὶ νἀρνηθῇ, ἐπεβεβαίου, ἐπειδὴ ἄπασαι αἱ ἐρωτήσεις τοῦ δικαστηρίου ἔφερον εἰς τὰ χείλη του τὴν αὐτὴν ὁμολογίαν, ἐδέησεν ὥστε οἱ δικασταὶ νὰ ἐξενέγκωσι τὴν ἀπόφασίν των. Ὁ Ἱππόλυτος Βουονδελμόντης κατεδικάσθη εἰς θάνατον.

Καὶ τοι ἅπαντες ἐγνώριζον τὸ κείμενον τοῦ νόμου, ἡ ἐντύπωσις ἐπὶ τούτῳ ὑπῆρξε μεγίστη. Ἠλπίζετο ὅτι οἱ δικασταὶ θὰ ἠθῴουν τὸν κατηγορούμενον. Ἀληθῶς οἱ δικασταὶ ἐδίσταζαν ἐπὶ στιγμὴν, ἀλλά, πρὸ τῶν ἐπιβεβαιώσεων τοῦ κατηγορουμένου, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κάμωσιν ἄλλο παρὰ νὰ καταδικάσωσιν. Καὶ ἀληθῶς, ἐὰν τὸν ἀπέλυον, πῶς θὰ ἠδύναντο νἀπαγγείλωσι τὴν αὐτὴν ποινὴν ἐν τῷ μέλλοντι ἐναντίον, ἐπὶ παραδείγματι, ἀληθοῦς κλέπτου, ἀρνουμένου.

Ἐσκέφθησαν ὅτι ὁ Ἱππόλυτος θὰ προέβαινεν εἰς ὁμολογίαν τινὰ πρὸς τὸν ἱερέα τὸν ἀναλαβόντα νὰ παρασκευάσῃ αὐτὸν διὰ τὸν θάνατον· ἀλλ' οὐδὲν εἶπε καὶ εἰς αὐτὸν, πλὴν ὅτι ἦτο μέγας ἁμαρτωλὸς καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ προσεύχηται ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ἡ μήτηρ του εἶχε ζητήσῃ νὰ τὸν ἴδῃ· ἡ ἀπηλπισμένη γυνὴ πάντοτε διεβεβαίου ὅτι ὁ υἱός της δὲν ἦτο ἔνοχος, καὶ ὅτι, ἐὰν τὸν ἐπανέβλεπε, θὰ ἠδύνατο κάλλιστα νἀποσπάσῃ τὸ μυστικόν του ἐκ τῆς καρδίας. Ἀλλ' ὁ Ἱππόλυτος δὲν εἶχε πεποίθησιν εἰς τὴν υἱϊκήν του φιλοστοργίαν καὶ διεβίβασεν εἰς τὴν μητέρα του, ὅτι θὰ ἐπανέβλεπον ἀλλήλους ἐν τῷ οὐρανῷ.

Ὁ Ἱππόλυτος ἐν μόνον ἐζήτησεν, ἐπειδὴ ὁ θάνατος τῶν κλεπτῶν ἦτο ἀτιμωτικὸς, νὰ ἐπιτρέψῃ ἡ Αρχοντία νἀποκεφαλισθῇ, ἀντὶ νἀπαγχονισθῇ Ἡ Αρχοντία παρεχώρησε τῷ καταδίκῳ τὴν τελευταίαν ταύτην χάριν.

Τὴν παραμονὴν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν θὰ ὑφίστατο τὴν ποινὴν, ἀνήγγειλαν αὐτῷ τὴν ὀλεθρίαν εἴδησιν περὶ τὴν δεκάτην τῆς ἑσπέρας. Ηὐχαρίστησε τῷ δικαστικῷ γραμματεῖ, ὅστις ἦλθε νὰ τῷ ἀναγγείλῃ αὐτήν· ἐπειδὴ δὲ ὄπισθεν τοῦ γραμματέως ἵστατο ἄλλος τις ὑψηλότερος ἐκείνου καθ' ὅλην τὴν κεφαλὴν, ἐνδεδυμένος κατὰ τὸ ἥμισυ ἐρυθρὰ καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ μέλανα, ἠρώτησε τίς ἦτο ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος· τῷ εἶπον ὅτι ἦτο ὁ δήμιος. Τότε ἀφῄρεσεν ἐκ τοῦ τραχήλου χρυσῆν ἅλυσσιν, ἣν τῷ ἔδωκεν, εὐχαριστῶν αὐτῷ διότι τὸ ξῖφός του ἔμελλε νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τῆς ἀτιμίας.

Τὴν ἐπιοῦσαν, ἅμα ἐγερθεὶς, ὁ Ἱππόλυτος ἐκάλεσε τὸν δεσμοφύλακα καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ μεταβῇ παρὰ τῷ ἀστυνόμῳ, ὅπως ἐκλιπαρήσῃ ὑπὲρ αὐτοῦ μίαν χάριν, νὰ διέλθῃ δηλαδὴ ἡ ἐπικήδειος πομπὴ πρὸ τῆς οἰκίας Βάρδη. Ἡ πρόφασις, ἣν ἀνέφερεν ἐπὶ τούτῳ ὁ Ἱππόλυτος, ἦτο ἡ ἐπιθυμία του νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς τελευταίας στιγμῆς τῆς ζωῆς του ὅπως συγχωρήσῃ τοὺς ἐχθρούς του καὶ τύχῃ τῆς συγγνώμης των. Ἀλλὰ τὸ ἀληθὲς αἴτιον τῆς αἰτήσεώς του ἦτο ὅτι ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ τὴν Διανόραν ἅπαξ ἔτι, πρὶν ἀποθάνῃ. Αἱ περιστάσεις, ὑφ' ἃς ὁ Ἱππόλυτος ὑπέβαλε τὴν αἴτησιν ταύτην, παρεῖχον αὐτῷ χαρακτῆρα σοβαρὸν, ὥστε δὲν ἦτο δυνατὸν νἀπορριφθῇ. Ὁ Ἱππόλυτος ἔτυχε τῆς ἀδείας νὰ διέλθῃ τῆς οἰκίας Βάρδη.

Τὴν ἑβδόμην τῆς πρωΐας ἡ συνοδεία ἐξεκίνησε· τὸ πλῆθος συνεθλίβετο ἐν ταῖς ὁδοῖς, δι' ὧν ἔμελλε νὰ διέλθῃ ὁ κατάδικος· ἡ πλατεῖα, ἐν ᾗ εἶχε στηθῇ τὸ ἐκρίωμα, κατεπλημμύρει λαοῦ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῆς προτεραίας. Αἱ λοιπαὶ συνοικίαι τῆς Φλωρεντίας ὡμοίαζον πρὸς ἔρημον. Ἡ συνοδεία διῆλθε τὴν *Παλαιὰν Γέφυραν*, ἥτις ὀλίγου δεῖν κατέρρευσεν εἰς τὸν Ἄρνον, τόσον ἦτο πεφορτωμένη πλήθους, ἔπειτα διηυθύνθη πρὸς τὴν ὁδὸν Βάρδη. Φύλακες ἐβάδιζον ἔμπροσθεν, ὅπως διανοίγωσι τὸν δρόμον· εἵπετο ὁ δήμιος, κρατῶν γυμνὸν τὸ ξῖφος του ἐπὶ τοῦ ὤμου· εἶτα ὁ Ἱππόλυτος, ὅλος μελανειμονῶν, μὲ τὴν κεφαλὴν γυμνὴν καὶ τὸν λαιμὸν ἀνοικτὸν, διὰ ῥήματος ἐλαφροῦ, ἀλλὰ στερεοῦ, καὶ στρεφόμενος ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ὅπως ἀπευθύνῃ τὸν λόγον εἰς τὸν πνευματικόν του. Ὄπισθεν τοῦ Ἱππολύτου ἔβαινον οἱ μετανοοῦντες, κομίζοντες τὸ φέρετρον, ἐν τῷ ὁποίῳ μετὰ τὴν καρατομίαν ἔμελλε νὰ τεθῇ τὸ σῶμα τοῦ καταδίκου.

Ἅπαντα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας Βάρδη ἦσαν συνηθροισμένα πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ μεγάρου αὐτῶν, ὅπως λάβωσι τὴν συγγνώμην τοῦ Βουονδελμόντη καὶ τῷ ἀποδώσωσι τοὺς λόγους τῆς εἰρήνης, οὓς ἔμελλον νὰ δεχθῶσι παρ' αὐτοῦ. Ἡ Διανόρα, μελκνειμονοῦσα ὡς χήρα, ἵστατο μεταξὺ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς. Τοῦ καταδίκου πλησιάσαντος, ἅπαντες οἱ Βάρδη ἐγονυπέτησαν. Μόνη ἡ Διανόρα ἔμεινεν ὀρθὴ καὶ ἀκίνητος, ὡς ἄγαλμα.

Φθάσας πρὸ τῆς οἰκίας, ὁ Βουονδελμόντης ἐσταμάτησε, καὶ διὰ φωνῆς γλυκείας καὶ ἠρέμου ἀπήγγειλε τὴν Κυριακὴν προσευχὴν ἀπὸ τοῦ : *Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς*, μέχρι τοῦ *καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν*. Οἱ Βάρδη, εἰπόντες *Ἀμήν*, ἠγέρθησαν.

Ὁ Βουονδελμόντης ἐγονυπέτησε τότε καὶ αὐτός.

Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ Διανόρα, καταλιποῦσα τὸν πατέρα αὐτῆς καὶ τὴν μητέρα, μετέβη καὶ ἐγονυπέτησε παρὰ τῷ Βουονδελμόντῃ.

— Τί κάμνεις, κόρη μου ; ἐκραύγασαν συγχρόνως ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ τῆς Διανόρας.

— Ἀναμένω τὴν συγγνώμην σας, ἀπήντησεν ἡ νεαρὰ κόρη.

— Καὶ τί ἔχομεν νὰ σοῦ συγχωρήσωμεν ; ἠρώτησαν οἱ γονεῖς.

— Διότι ἔλαβον σύζυγον ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν ἐχθρῶν σας. Ὁ Βουονδελμόντης εἶναι σύζυγός μου.

Πάντες οἱ παρεστῶτες ἔρριψαν κραυγὴν καταπλήξεως.

— Μάλιστα, ἐξηκολούθησεν ἡ Διανόρα, ὑψοῦσα τὴν φωνὴν, μάλιστα, καὶ ἂς τὸ ἀκούσωσι πάντες οἱ παρόντες ἐνταῦθα. Ὁ Ἱππόλυτος οὐδὲν ἄλλο διέπραξεν ἔγκλημα παρὰ ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξα συνένοχος. Ὅτε συνελήφθη ἀναβαίνων εἰς τὸ παράθυρόν μου, ἔπραττε τοῦτο ἐκ συμφώνου μετ' ἐμοῦ. Ἤρχετο εἰς τὴν γυναῖκά του, καὶ ἐγὼ ἀνέμενον τὸν σύζυγόν μου. Εἴμεθα τώρα ἔνοχοι ; Θανατώσατέ μας ὁμοῦ· εἴμεθα ἀθῷοι ; Συγχωρήσατε ἀμφοτέρους.

Τὰ πάντα ἤδη ἐσαφηνίσθησαν· ὁ Ἱππόλυτος εἶχε προτιμήσῃ νὰ ἐπιβαρυνθῇ δι' ἐγκλήματος ἀτίμου καὶ νἀποθάνῃ ἐπὶ τοῦ ἰκριώματος, παρὰ νὰ ἐκθέσῃ τὴν Διανόραν.

Δέκα χιλιάδες φωνῶν ἐκραύγασαν συγχρόνως. Χάριν ! Τὸ πλῆθος ὥρμησε πρὸς τοὺς δύο νέους, διεσκόρπισε τοὺς στρατιῶτας, ἐδίωξε τὸν δήμιον, ἔθραυσε τὸ φέρετρον· εἶτα, ὑψῶν εἰς τοὺς βραχίονας τὸν Ἱππόλυτον καὶ τὴν Διανόραν, ἔφερεν αὐτοὺς ἐν θριάμβῳ εἰς τὸν Διοικητήν, παρ' ᾧ εὑρίσκετο ἡ ἀτυχὴς μήτηρ, ἐκλιπαροῦσα ἀκόμη τὴν χάριν τοῦ υἱοῦ της.

Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν ὅτι παρευθὺς ἀνεκλήθη ἡ ἀπόφασις. Ἡ Ἀρχοντία συνεδριάσασα ἔπεμψε συγχρόνως πρεσβείαν δύο ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς εἰς τοὺς Βάρδας καὶ τοὺς Βουονδελμόντας, ὅπως παρακαλέσῃ αὐτούς, ἐν ὀνόματι τῆς Δημοκρατίας, νὰ συνδιαλλαγῶσι καὶ συναινέσωσιν εἰς τὴν εὐτυχίαν τῶν δύο νέων, ὡς τεκμήριον τῆς συνδιαλλαγῆς. Ὅσῳ θανάσιμοι ἐχθροὶ καὶ ἂν ἦσαν, οἱ Βουονδελμόνται καὶ οἱ Βάρδαι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ μὴ ὑπακούσωσιν εἰς τὴν Δημοκρατίαν, παρακαλοῦσαν, ἐνῷ ἐδικαιοῦτο νὰ διατάξῃ.

Οὕτως ἐσβέσθησαν, ἐπί τινα χρόνον τοὐλάχιστον, τὰ διαιροῦντα τὰς δύο οἰκογενείας μίση. Εἰς μνημόσυνον δὲ τοῦ συμβάντος τούτου ὁ Ἱππόλυτος Βουονδελμόντης ᾠκοδόμησε τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας ἐπὶ τοῦ Ἄρνου.

Ἐν Φιλιππουπόλει.

Λάμπρος Ἐνυάλης.

HENRY GRÉVILLE

POZA POZIE

(Κατὰ μετάφρασιν Νικολάου Ι. Λάσκαρη)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον)

Οὔτε ἐν τοῖς ἀνθοδοχείοις, οὔτε ἐν ταῖς ζαρντινιὲς ὑπῆρχον πλέον ἄνθη· τὰ Ἀνατολικὰ ὑφάσματα, πτυχθέντα, ἔκειντο ἐν τοῖς βάθεσι τῶν κιβωτίων. Καὶ αὐτὸ τὸ διὰ κομψῶν τριχάπτων κεκοσμημένον πρωϊνὸν ἐνδοφόριον, ἀντεκατεστάθη ὑπὸ μαλλίνης ἐσθῆτος, χρώματος ἀορίστου, ἐν ᾗ ἡ Ρόζα ἐφαίνετο τραχεῖα ὡς ἄγαλμα.

Ἡ Ρόζα ὑπεδέχθη τὸν Ἀκριβὸν ἄνευ εὐμενῶν λόγων, ἄνευ τῆς ἐλαχίστης οἰκείας χειρονομίας, μεθ' ὧν συνήθως τὸν ἐδέχετο. Τὸν ἐχαιρέτησε διὰ κεφαλοκλισίας, χωρὶς νὰ τείνῃ αὐτῷ τὴν χεῖρα, καὶ ἔμεινεν εὐθυτενὴς ἐπὶ καθέκλας πλησίον τῆς τραπέζης κειμένης.

Ἡ λυχνία μόνον ἔκαιον ὡς συνήθως, ῥίπτουσα τὴν

γλυκεῖαν λάμψιν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ θλιβεροῦ αὐτοῦ ἐσωτερικοῦ, ὅπερ τὴν ἑσπέραν ταύτην εἶχεν ὄψιν ἁπλοῦ ἐπαρχιακοῦ μετ' ἐπίπλων δωματίου.

Ὁ Ἀκριβὸς Ἀνδρὲ, ἐκ πρώτης ὄψεως, δὲν παρετήρησε πάντα ταῦτα, ἀλλ' εἰσερχόμενος, ἠσθάνθη ἀνιαρὰν, σχεδὸν ὀδυνηρὰν, ἐντύπωσιν, ἐπαυξήσασαν εἰσέτι τὴν σοβαρότητα τοῦ ἤθους του. Διὰ νὰ ἀντενεργήσῃ δὲ καθ' ἑαυτοῦ, προσεπάθησε νὰ ἀστειευθῇ.

— Δὲν ὑπάρχουν πλέον ἄνθη ; εἶπε μειδιῶν. Μεταβάλλετε τὸ οἴκημά σας εἰς μοναστήριον ;

— Ἀναχωρῶ, ἀπεκρίθη ἁπλῶς ἡ Ρόζα, χωρὶς νὰ τὸν παρατηρήσῃ.

— Οὐχὶ πρὶν μὲ ἀκούσητε, ὑπέλαβεν ὁ Ἀνδρὲ ξηρὰ, αἰσθανόμενος, ὅτι προσεβλήθη ἐκ τῆς ἀχαρακτηρίστου καὶ ἀναμόστου ταύτης δυσμενείας.

Ἡ Ρόζα τότε ἔστρεψε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν Ἀνδρὲ ὅστις παρετήρησεν, ὅτι εἶχε κλαύσει, ἅπασα δὲ ἡ σκληρότης αὐτοῦ κατέπεσε, καὶ ἐκάθησε πλησίον αὐτῆς. Μεθ' ὅλον τὸν πρὸς τὴν Ρόζαν ἔρωτά του, ἀπεστρέφετο ἐνίοτε τὴν ψυχρότητα αὐτῆς καὶ τὴν πρὸς τὴν ἔκφρασιν τῶν καλῶν αἰσθημάτων ἀδιαφορίαν της· ἀλλ' ἐὰν ἔκλαιε, ἐγένετο πάλιν συμπαθητικὴ καὶ γλυκεῖα, καὶ οὕτω τὴν ἠγάπα πλέον ἢ ποτέ.

— Ἔχω πολλὰ πράγματα νὰ σᾶς εἴπω, ἤρχισε διὰ βαρείας φωνῆς, πνίγων, ὅλαις δυνάμεσι, τὴν καταλαμβάνουσαν τὸν λάρυγγά του συγκίνησιν. Θέλετε νὰ τὰ ἀκούσητε εἰλικρινῶς, ἄνευ πικρᾶς ὑστεροβουλίας, ἄνευ οὐδεμιᾶς προληφθείσης ἀποφάσεως ; Οὕτω πρέπει νὰ τὰ ἀκούσῃς Μαγδαληνή . . .

Δὲν τὴν ἐκάλει πλέον διὰ τοῦ θεατρικοῦ της ὀνόματος· ἐκείνη τὸν παρετήρησεν ἀκουσίως καὶ εἶδεν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῦ νεανίου τοσαύτην ἀνδρικὴν ἀπόφασιν, ὥστε, κατευνασθεῖσα. ἔκλινε τὴν κεφαλήν.

— Σᾶς ἀκούω, εἶπε λίαν χαμηλοφώνως.

— Ἀξίζετε περισσότερον ἀφ' ὅ,τι θέλετε νὰ φαίνεσθε, εἶπεν ὁ Ἀνδρέ· θὰ εἶσθε καλὴ, ἐὰν εἶσθε εὐτυχής· τὴν δὲ εὐτυχίαν καὶ τὴν ἀνάπαυσιν δὲν θὰ τὴν εὕρετε ἐν τῷ θεάτρῳ.

— Πῶς τὸ εἰξεύρετε ; ἐκραύγασεν, ὑψώνουσα τὸ ὑπὸ τῆς συγκινήσεως ἐξαφθὲν ὡραῖον πρόσωπόν της. Διὰ τῆς διαπλάσεως τῶν μερῶν τὰ ὁποῖα ἀναλαμβάνω, ἀπασχολῶ τὸ πνεῦμα μου καὶ τὴν καρδίαν μου. Μικρὸν εἶνε νὰ ζητῶ τὴν ἀλήθειαν, νὰ σπουδάζω τὰς χαρὰς ἢ τὰς λύπας τῶν φανταστικῶν ἐκείνων προσώπων ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε καὶ ἐγὼ αὐτὴ νὰ αἰσθάνομαι κἀτί τι τὸ ὁπαῖον νὰ μοὶ λέγῃ : Οὕτως ἔχει ! Ἰδοὺ τί ἠσθάνθη ἡ γυνὴ ἐκείνη Οὕτω πρέπει νὰ εἴπῃς ! Αὐτὴν τὴν χειρονομίαν νὰ κάμῃς ; Ὅταν εὕρῃ τοῦτο ὁ ἠθοποιὸς, κύριε Ἀνδρὲ, δύναται νὰ ἀναπαύηται, νὰ ὑπερηφανεύηται μάλιστα δι' ἑαυτὸν, διότι αὐτὸς τὸ ἔπλασεν οὕτω πως.

Ὁ Ἀκριβὸς τὴν παρετήρει ἔκπληκτος, ὡς ἐκ τοῦ εἰλικρινοῦς τόνου της.

— Μάλιστα, εἶπε βραδέως, τὸ ἐξεύρω, σᾶς πιστεύω· ὡς ἠθοποιὸν κατ' ἀρχὰς σᾶς ἠγάπησα· γνωρίζω ὁποίαν δύναμιν θελήσεως κέκτησθε. . . .

— Νὰ θέλω, ἐψιθύρισεν ἡ Ρόζα, μάλιστα . . . εἰξεύρω νὰ θέλω, ἀληθῶς· ἐὰν ἐγνώριζον πάντοτε ὅ,τι θέλω !

— Ἀλλ', ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ Ἀνδρέ, αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ· ἐν τῇ ζωῇ θὰ ἔλθῃ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ καταβληθῆτε, ὡς ἐκ τῆς ἐξαντλήσεώς σας εἰς πλατὰ πάθη· ἐνόσῳ εἶσθε νέα καὶ ὡραία, ἐνόσῳ ἀγαπᾶσθε, διότι σᾶς ἀγαπῶ, δὲν νομίζετε, ὅτι θὰ ἦτο φρονιμώτερον νὰ ἀφίσητε τὸν ψευδῆ καὶ χιμαιρικὸν αὐτὸν βίον ;

Ἡ Ρόζα ἐσκέπτετο· αἴφνης, παρατηροῦσα αὐτὸν κατὰ πρόσωπον :

— Νὰ ἀφήσω τὸ θέατρον ; εἶπε.

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ Ἀνδρὲ διὰ τῆς βαρείας καὶ ἀταράχου φωνῆς του.

— Ποτέ !

Εἶπε καὶ μετεστράφη, καθότι ἡ σταθερότης τοῦ βλέμματος τοῦ Ἀνδρὲ τὴν ἐτάρασσε. Τόσον ἠσθάνετο, ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦτο κατὰ πολὺ ἀνώτερος αὐτῆς, ὅτι ἐστερεῖτο πικρῶν σκέψεων καὶ ἐγωϊστικῶν περιστροφῶν, ὥστε ἠσχύνετο διὰ τὴν καθαρὰν ταύτην συνείδησιν.

— Μὴ λέγετε ποτὲ, ὑπέλαβε· τὸ πρᾶγμα εἶναι σπουδαῖον, καὶ ἐὰν ἐγὼ, τὸν ὁποῖον τόσον ὀλίγον ἐνθαρρύνετε, σᾶς ὁμιλῶ οὕτω, τὸ πράττω, διότι σᾶς λυποῦμαι. . . .

— Δὲν θέλω νὰ μὲ λυποῦνται, εἶπε τραχέως.

Ἔχετε μέγα ἄδικον, καθότι ὅταν τις ὑποφέρει, θεωρεῖ εὐτυχίαν του νὰ εὑρίσκηται παρ' αὐτῷ φίλος τις συμπαθῶν ἐπὶ ταῖς δυστυχίαις του. Ὁ δεσμὸς τὸν ὁποῖον σᾶς προτείνω, Μαγδαληνὴ, θὰ διαρκέσῃ ἐφ' ὅρου ζωῆς.

— Ἐρωμένη σας ; εἶπε στρεφομένη ἀγερώχως.

— Ὄχι. . . σύζυγός μου.

Ἡ Ρόζα ἐταπείνωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ τῷ ἀποκρύψῃ τὸν χείμαρρον τῶν δακρύων ὅστις τὴν κατέκλυσε καὶ τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα λέγουσα :

— Συγνώμην.

— Συγκατατίθεσθε ; εἶπε κρατῶν τὴν τρέμουσαν χεῖρα της.

— Ὄχι, εἶπεν ἡ κωμῳδὸς καὶ ἀπηλλάγη, ἀλλ' ἄνευ βιαιότητος, δὲν ἐγίνομεν ὁ εἷς διὰ τὸν ἄλλον, θὰ γίνωμεν δυστυχεῖς.

Ὅταν τινὲς ἀγαπῶντα, εὐχαριστοῦνται νὰ θυσιάζωσιν ἀμοιβαίως τὰς ἰδιοτροπίας των καὶ τὰς κλίσεις των ! ἐπέμεινεν ὁ Ἀνδρέ.

— Δὲν εἰξεύρω, ἀπεκρίθη· δὲν εἶδον ποτὲ παρόμοιόν τι. Εἶδον ἄνδρας θέλοντας νὰ ἐξουσιάσωσι τὰς γυναῖκας καὶ νὰ τὰς μεταχειρισθῶσιν ὡς δούλας. Εἶδον γυναῖκας, αἵτινες ἐκαυχῶντο νὰ μεταχειρισθῶσιν ὡς σκύλους τοὺς ἄνδρας αἵτινες τὰς ἠγάπων· ἀλλὰ τὴν ζωὴν ταύτην τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τῆς θυσίας οὐδαμοῦ τὴν εἶδον. Αἱ μακρότεραι ἀγάπαι τὰς ὁποίας ἐγνώρισα, αἱ καλλίτεραι, ἐσβέσθησαν ἐν ἐπιπλήξεσι καὶ δακρύοις. Δὲν εἰξεύρω τίποτε περὶ τοῦ ἔρωτος τοῦ ὁποίου μοὶ ὁμιλεῖτε.

— Δὲν ἠγαπήσατε ποτέ ; ἠρώτησεν ὁ Ἀνδρὲ, εἰς ὃν ἡ Ρόζα, εἴτε εἶχεν ἀγαπήσει, εἴτε μὴ, ἦτο προσηλὴς, ἀλλ' ἤθελε νὰ τὸ γνωρίζῃ. Ἤθελε μεταξὺ αὐτῆς καὶ αὐτοῦ νὰ βασιλεύῃ ἀπόλυτος ἐμπιστοσύνη.

— Ποτέ ! ἀπεκρίθη ἡ Ρόζα

Τὸ δεύτερον ἤδη ἐψεύδετο· ἀλλὰ πᾶν ὅ,τι ὡμοίαζε πρὸς ὁμολογίαν, ἢ ἐξομολόγησιν τῇ ἐφαίνετο χειρότερον τοῦ θανάτου.

— Ἐν τούτοις ὁ ἔρως ὑπάρχει ἀγνότερος παντὸς ἄλλου ἐν τῷ γάμῳ, τοιοῦτος οἷον τὸν αἰσθάνεται ὁ Λαγκλοὰ διὰ τὴν σύζυγόν του . . .

— Ἡ Ρόζα ἔσχε τὸ θάρρος νὰ ἀρίσῃ ἐν τῇ χειρὶ

τοῦ νεανίου τὴν ἰδικήν της, αἰφνιδίως παγωθεῖσαν, ἀλλὰ θλιβερὰ φρικίασις τὴν ἐτάραξεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

— Λοιπὸν, εἶπε μετά τινα σιωπὴν, θέλετε νὰ μὲ συζεύχθῆτε, νὰ ζήσητε ἥσυχος, εὐτυχὴς, τετιμημένη ; Δὲν εἶμαι πολὺ πλούσιος, ἀλλὰ δύναμαι νὰ γίνω. Ἐκτὸς τῆς θέσεώς μου, ἔχω μικρὰν περιουσίαν προερχομένην ἐξ ἀγνώστου εὐεργέτου λέγουν, ὅτι ἀρκεῖ νὰ ἐργασθῶ ὅπως διαπρέψω· φαίνεται, ὅτι μὲ προστατεύουν. Ὅσον διὰ τὰ λοιπὰ, Μαγδαληνὴ, καὶ ἐγὼ στεροῦμαι οἰκογενείας, κ' ἐγὼ εἶμαι ὅσον σεῖς ἀνεξάρτητος, οὐδεὶς δύναται νὰ κατηγορήσῃ τὰς πράξεις μου. . . .

Ἡ νεᾶνις ἀπηλλάγη καὶ μετέβη νὰ καθίσῃ ἀποτέρω.

— Λοιπὸν, ὄχι, εἶπε. ὄχι. Ὄχι τώρα, τοὐλάχιστον. Μὲ ταράττετε μὲ τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην πρότασιν . . . . Θέλετε νὰ ἀφήσω τὸ θέατρον, καὶ εἰς ἐμὲ φαίνεται, ὅτι ἐφ' ὅσον ζῶ δὲν θὰ τὸ κάμω.

— Μήπως δὲν διήλθετε ἓν ἔτος σχεδὸν μακρὰν ἐκείνων τὰ ὁποῖα τόσον σᾶς ἀρέσκουν ;

— Ἤμην ἀσθενὴς, ἄλλως τε, ἤλπιζον νὰ ἐπανέλθω. Ἀκούσατε, Ἀκριβὲ ἀφήσατέ με νὰ δοκιμάσω ἴσως μετ' ὀλίγον ἐπανέλθω πρὸς σᾶς, ἀπαιχθανομένη τὸ ἀρχαῖον εἴδωλόν μου. . . . ἀλλὰ πρέπει νὰ δοκιμάσω.

— Δὲν μὲ ἀγαπᾶτε . . . εἶπεν ὁ Ἀνδρὲ καιρίως πληγείς.

— Αἴ ! Ξεύρω κ' ἐγώ ; εἶπε θλιβερῶς. Σᾶς ἀγαπῶ ἴσως περισσότερον ἀφ' ὅσον πιστεύετε . . . . Ἡ παρουσία σας μοὶ εἶναι προσφιλεστάτη . . . Ἀλλ' ἔζησα ἐν τόσῳ ἀλλοιότῳ κοινωνίᾳ. . . μὴ ἀπαιτεῖτε οὕτως, ἄνευ σκέψεως, ἀπροετοιμάστως νὰ δεχθῶ νέον βίον.

Εἶχε δίκαιον, ἀπολύτως δίκαιον. Αὐτὴ αὕτη ἡ φρόνησις δὲν θὰ ἔλεγεν ἄλλο τι, καὶ ὁ Ἀνδρὲ ἠσθάνθη θλιβεῖσαν τὴν καρδίαν του πλέον ἢ ποτέ

Μεθ' ὁποίας χαρᾶς θὰ ἔδιδεν ὅλην αὐτὴν τὴν φρόνησιν δι' ἕνα περιπαθῆ λόγον ! Ἐννόει μετὰ λύπης, ὅτι ὁ γάμος αὐτὸς, ὃν εἶχεν ἀποφασίσει μετὰ τόσας ὡρίμους σκέψεις καὶ παλαίσας πρὸς τὰς προλήψεις, ἃς ἐκόντες ἄκοντες, μετὰ τοῦ γάλατος θηλάζομεν, ὁ γάμος αὐτὸς, ἐὰν ποτὲ ἐγίνετο, θὰ ἦτο διὰ τὴν Ρόζαν γάμος συμφέροντος. Ἀ ! ἐὰν ἠδύνατο νὰ τὴν καταπείσῃ καὶ νὰ τὴν ἁρπάσῃ ἐν τοῖς βραχίοσιν αὐτοῦ, ὡς ἐνεῤῥεύετο τὴν προτεραίαν ἀκόμη !

— Τότε θὰ ἀναχωρήσητε διὰ Παρισίους, τῇ εἶπε δι' ὅρους ὅπερ ἤθελε νὰ καταστήσῃ ἀδιάφορον.

— Μάλιστα, αὔριον· δόσατέ μου ὀλίγας ἡμέρας διὰ νὰ σκεφθῶ, νὰ ἴδω περὶ ἐμὲ αὐτὴν καὶ δὲν θὰ σᾶς κρατήσω ἐπὶ πολὺ μεταίωρον. Βλέπετε, Ἀνδρὲ, ἐξηκολούθησεν ἐξαπτομένη, μισῶ τὰς ψευδεῖς καταστάσεις· θέλω, ἐὰν θὰ γίνω σύζυγός σας, νὰ γίνω ἐλευθέρως. Ἡ παρουσία σας ἐπιδρᾷ τόσον πολὺ ἐπ' ἐμοῦ, ὥστε δὲν ἀνήκω εἰς ἑαυτὴν ἐξ ὁλοκλήρου . . .

— Ἔστω, εἶπεν ὁ Ἀνδρέ· ἄλλως τε τὰ δίκαια ζητεῖτε.

Ἡ Ρόζα πρὸς ἀνταμοιβὴν τῷ ἐμειδίασε, ὁ δ' Ἀκριβὸς λαβὼν αὐτὴν ἀπὸ τῶν δύο χειρῶν τὴν ἔσυρε πρὸς ἑαυτὸν περιπαθῶς. Ἡ κεφαλὴ τῆς νεαρᾶς γυναικὸς ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ στήθους του μετὰ κινήσεως φιλοφρονητικῆς ἐμπιστοσύνης.

— Σᾶς ἀγαπῶ ὡς τρελλὸς, τῇ εἶπε χαμηλοφώνως· φαίνομαι ὡς ἄλογος παιδαγωγὸς, γελοῖος διδάσκαλος, ἀλλὰ κατὰ βάθος πλησίον σας, εἶμαι ἀσθενέστερος παιδίου. . . Ἐὰν εἰξεύρατε πόσον σᾶς ἀγαπῶ !

Εἶπε καὶ ἔθεσε τὰ χείλη του ἐπὶ τοῦ λευκοῦ μετώπου, ἐπὶ τῶν κεκλεισμένων ὀφθαλμῶν, ἐπὶ τῶν ἐλαφρῶς ὑπὸ τῆς συγκινήσεως ῥοδισθέντων παρειῶν... Ἐκείνη ἀπεμακρύνθη ἠδέως.

— Μεταξύ μας τὰ πάντα πρέπει νὰ γίνωνται ἐκουσίως καὶ οὐχὶ ἐξ ἀπροόπτου, κἄ, φίλε μου ; . .

— Εἴσθε φρονιμωτέρα ἐμοῦ, εἶπεν ὁ Ἀκριβὸς, μεθυσθεὶς ἐκ τοῦ ἐμπιστευτικοῦ τόνου της.

— Λοιπὸν, τότε, ἀπέλθετε ! εἶπε γελῶσα.

— Πότε θὰ σᾶς ἐπανίδω ; ἠρώτησεν ὁ νεανίας.

— Αὔριον εἰς τὰς δέκα, κατὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς ἀμαξοστοιχίας.

— Πῶς ; ὄχι ἐνταῦθα ;

— Ὄχι.

Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα αὐτὸ, δὲν ὑπῆρχε τρόπος νὰ τὴν κάμῃ νὰ ὑποχωρήσῃ· ὁ Ἀνδρὲ ἐπέστρεψεν οἴκαδε τεταραγμένος, ἅμα δὲ εὐχαρὶς καὶ δυστηρεστημένος, καθότι ἀλλοίαν εἶχεν ὀνειρευθῆ τὴν ὥραν ταύτην τῶν ἀρραβώνων. . . καὶ ἐν τούτοις ἡ Ρόζα δὲν εἶχε καθ' ὅλα δίκαιον ; (Ἀκολουθεῖ)

Η ΥΠΕΡΟΧΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Τὰ πάντα τοῦ ἀνθρώπου, καὶ αὐτὸ τὸ ἐξωτερικὸν, μαρτυροῦσι τὴν ὑπεροχὴν αὐτοῦ ἐπὶ παντῶν τῶν ἄλλων ζώντων πλασμάτων· κρατεῖται ὀρθὸς καὶ ὑψιτενὴς καὶ ἐπιτακτικὸς τὸ ἦθος· ἡ κεφαλή του εἶνε πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐστραμμένη καὶ παριστᾷ ὄψιν ὑπερήφανον, φέρουσαν τὸν τύπον τῆς αὐτοῦ ἀξιοπρεπείας. Ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας του εἶνε ἐζωγραφημένη ἡ εἰκὼν τῆς ψυχῆς· διαφαίνεται δὲ τὸ ἔξοχον τῆς φύσεώς του διὰ τῶν ὑλικῶν ὀργάνων, καὶ διὰ πυρὸς θείου ζωογονεῖ τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσώπου του· ἡ μεγαλοπρεπὴς συμπεριφορά του, τὸ στερεὸν καὶ εὔτολμόν του βάδισμα ἐμφαίνουσι τὴν εὐγένειάν του καὶ τὸν βαθμόν· μόνον διὰ τῶν ἐσχάτων ἄκρων του ἅπτεται τῆς γῆς, καὶ μόνον μακρόθεν τὴν βλέπει καὶ φαίνεται ὡς μὴ καταδεχόμενος αὐτήν. Οἱ βραχίονες τῷ εἶνε δεδομένοι, ὄχι ἵνα τῷ χρησιμεύωσιν ὡς στῦλοι ὑποβαστάζοντες τὸν ὄγκον τοῦ σώματός του· ἡ χεὶρ του δὲν πρέπει νὰ πατῇ τὴν γῆν, διότι θὰ ἔγανεν οὕτω διὰ τῆς διηνεκοῦς τριβῆς τὴν λεπτότητα τῆς ἁφῆς, τῆς ὁποίας εἶνε τὸ κυριῶδες ὄργανον· ὁ βραχίων καὶ ἡ χεὶρ ἐπλάσθησαν πρὸς χρήσεις εὐγενεστέρας, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν προσταγῶν τῆς θελήσεως, πρὸς σύλληψιν τῶν ἀπεχόντων πραγμάτων, πρὸς ἐκτοπισμὸν τῶν προσκομμάτων, πρὸς ἐναγκαλισμὸν καὶ κράτησιν τῶν ἀρεστῶν, καὶ πρὸς ὑπηρεσίαν τῶν ἄλλων αἰσθήσεων.

Ὅτε εἶνε ἥσυχος ἡ ψυχὴ, ὅλα τὰ μέρη τοῦ προσώπου διάκεινται ἐν καταστάσει ἀναπαύσεως· ἡ ἀναλογία των, ἡ ἁρμονία, τὸ σύνολον δηλοῖ τὴν ἁρμονίαν τῶν στοχασμῶν καὶ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἐνδόμυχον γαλήνην· ἀλλ' ὅτε ἡ ψυχὴ εἶνε τεταραγμένη, ἡ ἀνθρωπίνη μορφὴ καθίσταται ζῶσα εἰκὼν, ἐπὶ τῆς ὁποίας τὰ πάθη χαρακτηρίζονται μετὰ τόσης λεπτότητος, ὅσης καὶ ἐνεργείας· ἑκάστη

κίνησις τῆς ψυχῆς ἐκφράζεται διὰ μίας ἀλλοιώσεως, ἑκάστη πρᾶξις δι' ἑνὸς χαρακτῆρος. Ἡ ἐπὶ τῆς μορφῆς ζωηρὰ καὶ ἄμεσος ἐντύπωσις, προλαμβάνουσα καὶ τὴν θέλησιν αὐτήν, φανερόνει τὰ ἡμέτερα διανοήματα, καὶ διὰ παθητικῶν σημείων ἀποδίδει εἰς τὰ ἔξω τὰς εἰκόνας τῶν μυστικῶν ἡμῶν διαταράξεων.

Πρὸ πάντων ἐντὸς τῶν ὀμμάτων αὗται ζωγραφοῦνται καὶ γνωρίζονται. Τὸ ὄμμα ἀνήκει εἰς τὴν ψυχήν· αὐτὸ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ὄργανον φαίνεται σχετιζόμενον μετ' αὐτῆς καὶ μετέχον παντὸς κινήματος της· ἐκδηλοῦν τὰ τρικυμιωδέστατα τῶν παθῶν καὶ τὰς σφοδροτάτας τῶν συγκινήσεων, καθὼς καὶ τὰς ἡδίστας τῶν παθήσεων καὶ τὰ τρυφερώτατα τῶν αἰσθημάτων· ἐκφράζει αὐτὰ ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ δυνάμει καὶ ἐν ὅλῃ τῇ καθαρότητι, πιστῶς ὡς γεννῶνται· καὶ τὰ μεταδίδει δὲ διὰ ταχίστων νευμάτων, βαλλόντων εἰς ἄλλην ψυχὴν τὸ πῦρ, τὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν εἰκόνα της ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐξεπορεύθησαν. Ὁ ὀφθαλμὸς δέχεται καὶ συγχρόνως ἀντανακλᾶ τὸ φῶς τοῦ στοχασμοῦ καὶ τὴν θερμότητα τοῦ αἰσθήματος. Τὸ ὄμμα εἶνε ἔννοια τοῦ πνεύματος καὶ γλῶσσα τῆς διανοίας.

Βυφφών.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ἀγγλικὸν γλύκισμα δι' ἁπλοῦ ψωμίου.

Πρὸς κατασκευὴν τοῦ προχείρου τούτου καὶ ὡραίου γλυκίσματος κόψε φυλίδας λευκοῦ ἄρτου, ἀφαίρεσον τὸ φλόγωμα (κύτταλον,) περιάλειψον αὐτὰς διὰ νωποῦ βουτύρου καὶ εἶτα θὲς εἰς μήτραν, ἢ χύτραν μικρὰν, οὕτως ὥστε νὰ χωρισθῶσιν ἀκολούθως διὰ στρωμάτων κορινθιακῆς ἢ σμυρναϊκῆς σταφίδος. Μετὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην ἀπογέμισον τὴν μήτραν διὰ γάλακτος, ἐπίχυσον τρία ἢ τέσσαρα ὠὰ ὁλόκληρα κτυπημένα καὶ ἐπίτριψον ὀλίγον μοσχοκάρυον. Κατόπιν βάλε ἄνωθεν καὶ κάτωθεν τῆς μήτρας φωτιὰν διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἕψησις.

ΑΝΘΩΝ

Ἡ φωνὴ τοῦ λαοῦ εἶνε ὡς ἡ δικογραφία, ἐφ' ἧς βασιζόμενος ὁ μέγας Δικαστὴς προφέρει τὰς ἀποφάσεις του.

Βαλαωρίτης

Μέλλον, καθὼς ἡ ἀστραπὴ τὸ σκότος ἐπεκτεῖνον
τῆς συμφορᾶς ὁ ἐμπαιγμὸς, ἰσχὺς ἀδυναμίας
Τὸ σκοτεινόν του πρόσωπον ἐπὶ τοῦ τάφου κλῖνον
κ' ἐκεῖθεν θᾶλλον ὡς ἐλπὶς κενὴ ἀθανασίας.

Δ. Παπαρρηγόπουλος.

Ὑπὲρ τὸ δέον ἴσως παρέβαλον τὰς γυναῖκας πρὸς τὰ ἄνθη· οὐχ ἧττον ἀεί ποτε θὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ τούτων ἡ διαφορὰ αὕτη, ὅτι δηλαδὴ, ὁσάκις ἄνθος τι εἶνε ὡραῖον, ἀγνοεῖ τοῦτο.

Γ. Βαλτούρ

Οἱ ἰατροὶ διέρχονται τὸν καιρὸν των διορίζοντες φάρμακα εἰς σώματα τὰ ὁποῖα ἔτι ὀλίγον γνωρίζουσιν.

Βολταῖρος

Ἡ δικαιοσύνη εἶνε ὁ ἄρτος τοῦ λαοῦ, τὸν ὁποῖον πάντοτε λοιμοκτονεῖ.

Σατωβριάνδος

Ἡ μετριόφρων γλῶσσα τῆς ἀνδρίας εἶναι, «Ὑπῆρξα ἀνδρεῖος τὴν δεῖνα ἡμέραν·» ἀλλ' ὁ λέγων «εἶμαι ἀνδρεῖος,» δὲν γνωρίζει τί θὰ ἦναι αὔριον· καὶ θεωρῶν ὡς ἰδικήν του ἀξίαν ἣν αὐτὸς εἰς ἑαυτὸν δὲν ἔδωκε, ἀξίζει νὰ τὴν ἀπολέσῃ καθ' ἣν στιγμὴν παρίσταται ἀνάγκη νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῆς.

Ι Ι Ρουσσώ.

Ἐ΄ΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΣ !

(Τῇ δεσποινίδι Ρ.)

Μεγάλη Πέμπτη ἤτανε,
κ' ἐγὼ ἐν εὐλαβείᾳ
ἐπῆγα, σὰν χριστιανὸς,
σὲ μία ἐκκλησία.

Ἐνῷ δὲ εἶχα 'κεῖ σὲ μιὰ
κολώνα ἀκουμβήσει,
τὸν σταυρωμένον θεωρῶν
ἐν πλήρει συγκινήσει,

Δὲν 'ξεύρω πως, ἀντίκρυσα
'ψηλὰ 'ς τὸν γυναικῶνα
τὰ βλέμματά της φλέγοντα,
κ' εὐθὺς εἰς τὴν κολώνα

Ἐφ' ἧς, προσερειδόμενος
καὶ συγκεκινημένος
τὸν σταυρωμένον ἔβλεπον,
εὑρέθην . . . . σταυρωμένος !

Κι' ὡς ἄλλος μάλιστα Χριστὸς
ἐφώνησα ἐκεῖθεν,
—καθὼς μὲ βεβαιοῦσι—

«Τὰ βλέμματά της, πάτερ μου,
ἄφες αὐτῇ, διότι
δὲν 'ξεύρουν τί ποιοῦσι !»

Ἀπρίλιος, 1886.

Ν. Ι. Α.

ΑΙΝΙΓΜΑ Ζ'.

Περίεργον φαινόμενον. . .—μά, πάλιν, θὰ μοῦ 'πῆτε,
περίεργα ἀρχίνησες ;—σταθῆτε καὶ θὰ 'δῆτε !
Περίεργον φαινόμενον, τῷ ὄντι, εἶμαι ἤδη,
καθότι τὸν πατέρα μου, ἐνῷ 'μπορεῖ νὰ ἴδῃ,
καθεὶς ἀναφερόμενον εἰς ἄπειρα βιβλία,—
καὶ ὅλη ἔγεινεν αὐτὴ ἡ τόση φασαρία,
διότι ἑκατώρθωσεν ἐμένα νὰ γεννήσῃ—
δὲν θὰ 'μπορέσῃ πουθενὰ κανεὶς νὰ ἀπαντήσῃ
καὶ τὴν μητέρα μου· γιατί ; θὰ μοῦ εἰπῆτε πάντες·
διότι ὁ πατέρας μου μονάχος, ὁ μπιρμπάντες,
μὲ ἔκαμεν ! Περίεργον δὲν εἶν' αὐτὸ τὸ πρᾶμμα,
ἀπὸ πατέρα νὰ γινῶ μονάχα, αἴ ; τί θάμμα !
Τὸ δὲ περιεργότερον, δὲν εἶμαι μήτε κόρη,
μήτ' ἄρσενικοθήλυκο, μὰ μήτε καὶ ἀγόρι !
Εἶμ' ἕνα πρᾶμμα, καθὼς λέν', οὐδέτερο· κ' ἔν τούτοις,
ὡσὰν γυναῖκα φλύαρη, σᾶς λέγω : πῶς ὁ Οὔτις
ἐτύφλωσε τὸν Κύκλωπα· ἡ κόρη τοῦ Αἰήτου,
ἐκείνη ποῦ 'κομμάτιασε, σὰν τίγρις, τὸ παιδί του,
πῶς ἐτιμώρησε σκληρὰ τὸν σύζυγόν της, ὅστις
εἰς τὴν Κολχίδα μεταβὰς 'ς τὸν οἶκον τοῦ πατρός της,
τὴν ἥρπασε καὶ ἔφυγε καὶ εἶτα τὴν ἠρνήθη·
τῶν Τρώων πῶς ἐνίκησαν οἱ Ἕλληνες τὰ πλήθη·
τὸν ἄνδρα της πῶς 'σκότωσεν αἰσχρῶς ἡ Κλυταιμνήστρα,
τῆς ἐποχῆς της φοβερὴ καὶ τρομερὴ τσακίστρα !
ὁ Αἴας πῶς μονάχος του, ὁ φουκαρᾶς, 'σκοτώθη·
πῶς ὁ Οἰδίπους καὶ αὐτὸς μονάχος ἐτυφλώθη·
καὶ χίλια ἄλλα πράγματα. Ἐν τούτοις, τὸ κεφάλι,
ἐὰν μοῦ ἀφαιρέσωσι τινὲς καὶ πάλιν ἄλλοι,
τὸν νέον μου τὸν τράχηλον, κεφάλιμοῦ τὸν κάνουν,
θὰ τρέχω τόσῳ γλήγωρα, ποῦ δὲν θὰ μὲ προφθάνουν !

Ν. Ι. Α.

ΛΟΓΟΠΑΙΓΝΙΟΝ

Τίς σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῶν πλείστων ἀλόγων ζώων;

Ζ. Δ. Κ.

ΛΕΙΠΟΓΡΑΜΜΑΤΟΝ

(Νὰ ἀναπληρωθῶσι τὰ ἐλλείποντα σύμφωνα)

*α*η*ο*—ει—*αι—*ω*ιω*α—*ο**ω*—ο*ω*—ο*ω*—α*α*ι*η*ι—*ο**ια.

Ἐκ τῶν ἐνταῦθα λυτῶν τοῦ αἰνίγματος, λογοπαιγνίου καὶ λειπογραμμάτου τῷ πρώτῳ, δωρηθήσεται ὁ «Κοριολάνος» πεντάπρακτον δρᾶμα τοῦ ἐξόχου τῆς Ἀγγλίας ποιητοῦ Σαίξπηρ κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Μ. Ν. Δαμιράλη.

Ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ ἐξωτερικῷ τῷ πρώτῳ «Οἱ Μῦθοι» τοῦ κ. Παναγ Ι. Φέρμπου.

ΛΥΣΕΙΣ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ

Ε'.

Αἱ δίφθογγοι

Ϛ'.

Μόνος — Ὄνος